

Vuorovaikutusraportti

Satamakaaren teknisen huollon alue, asemakaavan muutos

Päiväty 2.5.2022
Diaarinumero HEL 2020-011328
Hankenumero 6464_2
Asemakaavakartta nro 12783

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelimitse 09 310 13700 ja sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2020 kaupungin aloitteesta

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 16.11.–4.12.2020, asukastilaisuus verkossa 17.11.2020 Uutta Itä-Helsinkiä tilaisuuden yhteydessä
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Vuosaari-lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville keväällä 2022.
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot

Hyväksyminen

- mielipiteisiin, lausuntoihin ja muistutuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy kaavan arviolta vuonna 2022
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana sekä niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvedot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 16.11.–4.12.2020

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat pääasiassa teknisellä alueella sijaitsevien nykyisten ja mahdollisten tulevien voimalinjojen ja tietoliikennekaapeleiden toiminnan varmistamiseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavan määräyksissä veloitetaan huomioimaan sähkölinjojen varoetäisyydet ja johtoaluerasitteen rajoitteet. Kaikenlainen rakentaminen maanpäällistä johtoa varten varatun alueen osalla vaatii johdon omistajan luvan.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Voimalinjojen ja tietoliikennekaapeleiden toiminnan varmistaminen

Voimassa olevan asemakaavan maanpäällisiä ja maanalaisia johtoja varten varatut alueen osien kaavamerkinnot on päivitetty vastaamaan alueen toimijoiden nykyisiä ja arvioituja tulevaisuuden tarpeita. Kaavan määräyksissä veloitetaan huomioimaan sähkölinjojen varoetäisyydet ja johtoaluerasitteen rajoitteet. Kaikenlainen rakentaminen maanpäällistä johtoa varten varatun alueen osalla vaatii johdon omistajan luvan.

Kaava-alueelle toivottiin aluevarausta tietoliikennemastolle ja laitetilalle. Alueelle on mahdollista sijoittaa masto ja laitetila sijoitusluvalla, mikäli maston rakentamisen edellytykset täyttyvät mm. suojaetäisyyden osalta voimalinjoin nähden.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kaupunginmuseo
- Elisa Oyj
- Telia Oyj
- Fingrid Oyj
- HELEN Sähköverkko Oy

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat pääasiassa Nordsjön kartanon tulvametsikön luontoarvojen ja kosteikkoalueella elävien viitasammakoiden elinolojen suojaamiseen.

Kaava-alueen rajausta on supistettu ehdotusvaiheessa OAS-vaiheen rajauksesta niin, että Itäreimarintie ja sen länsipuolinen osa on jätetty kaava-alueen ulkopuolelle. Kaavan ulkopuolelle jääneeseen alueeseen kohdistui mielipiteitä, joiden mukaan länsiosan metsäalueen luontoarvoja olisi pitänyt selvittää tarkemmin. Itäreimarintien linjaukseen liittyen lausuttiin, että tien linjaus tulisi pitää nykyisellään ja päivittää kaavamerkintä sen mukaiseksi. Alueelle ehdotettiin myös uutta virkistysyhteyttä.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavassa määrätään teknisen huollon alueen hulevesijärjestelmän suunnittelusta ja mitoituksista sekä siitä, että hulevesijärjestelmää tulee seurata ja ylläpitää. Teknisen alueen ympärille tulee rakentaa vettä läpäisevä aita, joka rajoittaa teknisen huollon alueen toimintojen leviämistä ympäristöönsä. Veden läpäisevä aita mahdollistaa sen, että puhdistetut hulevedet pääsevät valumaan kosteikkoon. Teknisen huollon alueen valaistus on järjestettävä siten, että ympäristöön ei leviä hajavaloa, joka saattaisi haitata hämärälajina tunnetun sammakon elinoloja. Lisäksi määrätään, että ekologisena yhteytenä tärkeän alueen eheys tulee säilyttää sekä vaalia ja parantaa metsäluonnon monimuotoisuutta. Alueella on huolehdittava metsäalueen puiden, pensaskerroksen, kallioniittyjen, luhdan, kosteikon ja lammikon säilymisestä. Kosteikkoalueella on suojelumerkintä, jonka mukaan aluetta tulee hoitaa siten, että viitasammakon elinolot säilyvät suotuisina.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Luontoarvot

Teknisen huollon alueen etelä- ja länsipuolella sijaitsee Nordsjön kartanon tulvametsikkö, joka on ainutlaatuinen Helsingin mittakaavassa. Kahden lähistöllä sijainneen kosteikkoalueen heikentyminen tai tuhoutuminen nostavat Nordsjön tulvametsikön arvoa. Tulvametsikkö on hyvin märkä luhta, jossa on erittäin runsaasti lahoppuuta. Alueella pesii ja talvehtii useita lintulajeja.

Lisäksi teknisen huollon alueen länsipuolella on arvokas luontokohde Mörsnäsin kaakkoispuolen kallio, jonka ympäristössä on rikas kasvisto maaperän kalkkivaikutuksesta johtuen.

Vastine

Kaavamuutos ei vaikuta merkittävästi kosteikkoalueen kosteusolosuhteisiin eikä metsän lahoppuuston määrään verrattuna nykytilanteeseen. Tekninen alue toimii jatkossa lumenvastaanottoalueena kuten nykyisinkin. Lumikasojen sulaminen jatkuu lumisen talven jälkeen pitkälle keväeseen ja jopa kesään saakka, mikä hyödyttää tällaisina vuosina kosteikkoa lisäämällä alueelle virtaavan veden määrää.

Ympäristövaikutukset ja viitasammakko

Teknisen huollon alueelle on tarkoituksena sijoittaa lumen vastaanoton lisäksi maa-ainesten varastointia ja kierrätystä. Alueella harjoitettavia maa-ainesten käsittelymenetelmiä olisivat esimerkiksi välppäys, seulonta, sekoittaminen ja haketus. Alueen hulevedet ohjataan nykyisin suoraan ympäristöön: Vuosaaren puroon ja sitä kautta mereen. Kaavan myötä rakennettavat laskeutusaltaat ovat hyvä ratkaisu, mutta on kyseenalaista, ovatko eritaustaisten kierrätettävien aineiden hulevesiä laskea edes laskeutusaltaiden kautta mereen.

Lumenkaatopaikkojen sijoittaminen mantereelle on hyvä toimintatapa Helsingissä. Vuosaarenpuron vedenlaatu on kuitenkin heikentynyt ja lisääntyvien haitallisten aineiden päätyminen puroon olisi vahingollista puron ekosysteemille, kosteikkoalueelle ja merenrannoille.

Viitasammakko

Kosteikkoalueella ja sen eteläpuolisessa lammessa sijaitsee viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Viitasammakko on tiukasti suojeltu luontodirektiivin IV-liitteen laji. Niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja suojelee luonnonsuojelulain 49 §, jossa kielletään näiden heikentäminen ja hävittäminen. Mikäli hulevesistä valuu paljon ravinteita, ympäristömyrkyjä tai sedimenttiä viitasammakon asuttamaan vesiin, voi se heikentää viitasammakon kudun tai nuijapäiden menestymistä. Teknisen alueen ja kutualueen väliin tulisi jättää kunnollinen suojaava vyöhyke.

Vastine

Kohonneet haitta-aine- ja ravinnepitoisuudet johtuvat useista tekijöistä kuten entisestä Vuosaaren kaatopaikka-alueesta, viljelypalstoista, lumen vastaanottopaikan sulamisvesistä ja muista Vuosaaren teollisuusalueen hulevesistä.

Kaavassa määrätään teknisen huollon alueen hulevesijärjestelmän suunnittelusta ja mitoituksesta sekä siitä, että hulevesijärjestelmää tulee seurata ja ylläpitää. Tarvittaessa kosteikkoalueelle voidaan istuttaa kasvillisuutta sitomaan hulevesien mahdollisia haitta-aineita.

Tulviminen

Kaava-alueen Länsipuolella noin 200 metrin päässä sijaitsevan Tähtisilmänkujan alueen pientalon kellari tulvii runsaiden sateiden jälkeen. Tontilla oleva oppopumppu ei pysty pumppaamaan vettä tarpeeksi nopeasti. Veden tulviminen johtuu alueen vesien vähäisestä poisvirtaamisesta. Lumen vastaanottopaikan sulamisvesien hallintaan tulisi kiinnittää huomiota.

Vastine

Tähtisilmänkujan alueen pientalojen ja teknisen alueen vedet valuvat alueiden välissä virtaavaan Vuosaarenpuroon ja puroa pitkin mereen. Pientaloalueen ja teknisen alueen välissä sijaitsee kosteikkoalue. Kaava-alueen nykyisellä toiminnalla eikä kaavamuuutoksella ole vaikutusta pientaloalueen runsaiden sateiden aiheuttamaan vesien tulvimiinseen. Pientalojen tulvasuojaus tulee hoitaa niiden lähiympäristössä.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 17.11.2020

Asukastilaisuus pidettiin 17.11.2020 klo 17:00- 20:00 Uutta Itä-Helsinkiä –verkkotilaisuutena jossa oli enimmillään 130 osallistujaa. Tilaisuus järjestettiin Teams Event-toiminnolla. Verkkotilaisuudessa yleisöllä oli mahdollisuus esittää kaavoihin liittyviä kysymyksiä chatissa, joista osaan kaavoittajat ja muut asiantuntijat vastasivat tilaisuuden aikana suullisesti tai chatissa ja osaan tilaisuuden jälkeen. Tilaisuudessa oli käytössä kysymykset – vastukset -palsta, johon tullessiin kysymyksiin vastattiin tilaisuuden aikana suoraan chatissä tai suullisesti.

Teknisen huollon alueeseen liittyen kysyttiin mitä kierrätys- ja jalostustoiminta tarkoittaa. Kysymykseen vastattiin sen tarkoittavan esimerkiksi purkumateriaalien jalostamista uuteen käyttöön tai maamassojen sekoittamista istutusalustoiksi.